

הדר פרק ששי עירובין

עו.

עין משפט נר מצוה

צו א מיי פ"ד מהלכות
עירובין הלכה יא
טושיע א"ח קי שעט
סוף ג:
צו ב מיי פ"ו מהל'
עירובין הלכה יא טור
ש"ע א"ח קי ט"ג סוף ג
"וסר טעו סעי' ג:
א ג ד מיי פ"ג מהל'
עירובין הלכה יא טור
ש"ע א"ח קי ט"ג סוף
ד:

אמצעי הוזה ליה בית שמניחין בו. נראה דאפי' יתנו העירוב
באחד הצמחים הסמוכים לחצרות או אפילו באחד מצמחי
החצרות אלו ג' צמחים אין לרייבין ליתן עירוב דנעשו כולם בית שער
לאומה חצר המוליכה עירוב דרך עליהן לתוך חצרות:

שניהם קנו עירוב. מתוך פי' הקונטרס משמע

דאיירי בעירובי תחומין וקשה דבפרק
זמא מדליקין (שנת ג.ל.) משמע
ללא איירי רבא בתרומיהו בעירובי
חצירות ובעירובי תחומין דמשני לא
קשיא כאלן בעירובי חצירות כאלן
בעירובי תחומין וא"כ לפירושו הקונטר'
בעירובי חצירות לא קנו וקשה דא"כ
מאי פריך הכא מדרבא ונראה
כפירוש רבינו מנחם לך רבא איירי
בעירובי חצירות אבל בעירובי תחומין
דחמירי לא קנו והשתא פריך שפיר
ולשון לא דקאמר לא וערז עלינו
שיך אפי' בעיר כמו לא ושכור לנו
פועלים (ב"מ דף פג. א):

הדרן עלך הדר

לימא תנו סתמא ברשב"ג. דקס"ד דלרזנן כיון דבג'

יואל מתורת לצוד חסוד פתח:
הא קמ"י מעמא דבוליה למעלה.
ואגז דהדר ותנא למעלה
מעשרה תנא נמי פחות מארבעה
על ארבעה: **ישנים** ומשהו מהן
בתוך י'. לא כמו שפירש בקונטר' ז'
טפחים ושאר אורן מהיקפו בתוך
י' מאמנעו ולכאן טפח ומאמנעו
ולכאן טפח אלא כמו שפירש
ריב"ז אלו שני טפחים ומשהו
וקופים ממנעו למעלה דהלון זה
היו שמונה טפחים על שמונה טפחים
מאחר דעגולו כ"ד טפחים על כרחק
באלמנעו ח' טפחים דכל שזקיפו
שלשה טפחים יש ברוחמו טפח
וכשחסי שני טפחים למטה וכן
למעלה וכן משני דדין ישאלו ד'
על ד' הלכך רריך שיהא חלון ב'
טפחים ומשהו בתוך י' כחוקך
זקיפת חלון באלמנעו כדי שיהא
משהו מן המרובע בתוך עשרה:
ורבי

זה נעשה בית שער לזה. כל בית נעשה בית שער לתוך שהוא פתוח
לו: בדיק. מנסה אם חכמו להשיב: שמי חצרות ושיני צמחים צניפין.
ואין בני שמי החצירות רואין לערזו ע"ש וזו אלא כל אחת לעמדה וכל
חצר לא הייתה עירובה צבית הפתוח לה אלא עשאתו בית שער והניח
עירובה צבית הפתוח לחצרותה:

מה. ודאי אי תרומיהו בית שער
משוינן אין אחד מהן עירוב דהנותן
את עירובו צבית שער מן לקמן (פ"ה):
דאינו עירוב ופי' תרומיהו בית גמור
אין אחד מהן עירוב שהרי בית זה
מפסיק בין חצר לעירובה והוא לא
עירב עמנה ואינה יכולה להציא
עירובה לתוכה לך בית זה: מי
משוינן. לכל בית שער חצר הסמוכה
לו כצית שער שלא לאסור עליו ובני
חצר האחרת שעשאתו בית גמור
והניח צו עירובה משוינן לה כי בית
למיקני עירובה: מה נפשך. טעמא
מפרשי ואולי: קא מטנטל. כל חצר
צבית דלא מערז ליה: שניהן קנו
עירוב. אלמא מדדעין השמשות
ספק הוא וספק דצביתיהם להקל
ועירוב ומדצביתיהם הוא לגבי האי
שנאלע עירובו צין השמשות משוינן
לגבי האי שער עירוב צבית עירוב
משוינן ליה יום ועדיין הוא לו שהות
לקנות צביתה: לא מינכרא מינפא.
ולא הו' מיני דרזנן כי חוכא ואיטולאל.
אלא הכך צמחים קיימי קמן ופי'
משוינן הכא לגבי והאכה הכי הוינן מיני
דרזנן כי חוכא ואיטולאל ולא נימן
פה לזדקיסט לרדות:

הדרן עלך הדר

חלון ג' שבין ב' חצירות ד' על ד' בתוך עשרה מערבין שנים ואם רצו

מערבין א' פחות מד' על ד' או למעלה מו'
מערבין שנים ואין מערבין אחד: **גמ' לימא**
תנו סתמא כר"ש בן גמליאל ^ו דאמר כל
פחות מד' כלבד דמי אפי' תימא כרבנן
עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרשב"ג אלא
לענין לבודין אבל לענין פתחא אפי' רבנן
מודו דאי איכא ד' על ד' חשיב ואי לא
לא חשיב: פחות מד' וכו': פשיטא כיון
דאמר ד' על ד' בתוך עשרה ממיאל אלא
ידענא דפחות מד' ולמעלה מו' לא הא קמ"ל
טעמא דבוליה למעלה מו' ד אבל מקצתו בתוך י' מערבין שנים ואם
רצו מערבין אחד תנינא להא דת"ר כולו למעלה מו' ומקצתו בתוך
עשרה כולו בתוך י' ומקצתו למעלה מו' מערבין שנים ואם רצו
מערבין אחד השתא כולו למעלה מו' ומקצתו בתוך י' אמרת מערבין
שנים ואם רצו מערבין א' כולו בתוך י' ומקצתו למעלה מו' מיבעיא ^ו זו
ואצ"ל זו קתני א"ר יוחנן חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה
טפחים ושנים ומשהו מהן בתוך י' שאם ירבענו נמצא משהו בתוך י' מכדי
^ח כל שיש בהיקפו שלשה טפחים יש בו ברוחבו טפח בתיסור סניא
הני

הדרן עלך הדר

חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה טפחים ושנים ומשהו מהן בתוך י' שאם ירבענו נמצא משהו בתוך י' מכדי
ואצ"ל זו קתני א"ר יוחנן חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה טפחים ושנים ומשהו מהן בתוך י' שאם ירבענו נמצא משהו בתוך י' מכדי
ואצ"ל זו קתני א"ר יוחנן חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה טפחים ושנים ומשהו מהן בתוך י' שאם ירבענו נמצא משהו בתוך י' מכדי

כדתנא הדר בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו אוסר, והאמצעי הזה ליה בית שמניחין בו עירוב כי צרכין בתנו עירובין שתי
חצירות, וקיימא לן כל בית שמניחין בו עירוב אין צריך ליתן פתח, נמצאו ג' הבתים וב' חצירות ויצאין בעירוב אחד של
חצר. בדיק ליה חרובה לרבנן, כלומר אם הן בקיין בהילכות עירובין. שתי חצירות ושתי חרובות של אחרים ביניהן זה בא
מחצירו דהן החרובה הסמוכה לחצירו, ונתן עירוב בחורבה (שכיחי צהלה) [האחרת], וכן בא זה מחצירו דהן החרובה
הקרובה לחצירו ונתן עירוב בחורבה האחרת קנו עירוב או לא קנו עירוב. ואמר ליה לא קני עירוב ממה נפשך, אי הני
חרובות כל חיה הויא בית שער לחצר הסמוכה לה, הנותן עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב. ויהי חרובות
בתין ניתנו נמצא כל אחד מטלטל בחורבה הסמוכה לה בבית דלא מערב, דהא (של) [כל] חד מינייהו לא יחב עירוביה אלא
בחורבה הסמוכה לחצירה. ואומינן מיכר ספיאק הוא מאי שנא מדרבא דאמר א' לשנים צאו ועירבו עליו כו'. ודחינן הכי
השתא התיב בין השמשות וספק יום וספק לילה וספק (ה)עירוב (עירוב) כשר. הא אן לתרומיהו בית שער [אן לתרומיהו
בית]. אבל לגבי האי בית שער ולגבי האי בית לא. הדרן עלך הדר

הגהות הב"ח

(א) ד"ה ד"ה י"ד י"ג שעת
בפירקא קמא. י"ג רש"י דף
ט: (ב) ד"ה ד"ה י"ג י"ג
עשרה הוא על פי:

רב ניסים גאון

לימא תנו סתמא כרבנן
משמעו בן גמליאל דאמר
כל פחות מו' [כלבד
דמי]. עיקר דברי רבן בן
שמשון בן גמליאל
בבריתא אמורה בפרק
מבוי, תנו רבנן קורה
היוצאה מכותל זה כו'.
רבן שמשון בן גמליאל
אמר פחות מו' אין צריך
להביא קורה אחרת. ואית'
נמי בפרק הישן תחת
המטה, והיא שניה
בתוספתא דעירובין בפרק
א'.

רבינו חננאל (המשך)

חלון שבין שתי חצירות
ארבעה על ארבעה בתוך י'
מערבין שנים (ואין) ונאם
[רבן] מערבין כו'.
אוקיימא להא מנתי'
אפילו לרבנן דסבירא להו
דרששה לא אמרינן בהו
לכוד ותלתא טגי, הכא
דרשויה פיתחין, אי איכא
ד' טפחים הוי פיתחא, ואי
לא. ואוקיימא נמי
דהאי חלון שיש בו ד' על
ד' טפחים, אי הוה הני ד'
טפחים כולו דהנו רבנן כולו
למעלה מעשרה ומקצתו
בתוך י' כו'. תנא באהלות
פרק י"ג ממד המוטל
באור אינו מביא את
הטמאה תחת דופנו עד
שיהא בהיקפו כ"ד
טפחים. י' יוס' אומר
כ"ה (י' ט'), אין כל כ"ה
טפחים שאין הארץ
אובלת טפה. וכן הוא
אומר ויהיו הירמונים
תשעים וששה [רוחה,
ואומר כל הרמונים מאה
עלהם כבה סביב, אי
אפשר לומר מאה שכבר
נאמר תשעים וששה] ואי
אפשר לומר [תשעים
וששה שכבר נאמר מאה,
אומר מנתה ארבעה
בלוית ככותל ותשעים
וששה רגאין מבחוקין] אי'
יחזן [חלון] עגול צריך
(שיש) [שיהא] בהיקפו
כ"ד טפחים ומתן י'

רבינו חננאל

זה הבית הקרוב לה נעשה
בית שער לחצר זו וזה
הבית נעשה בית שער
לחצר זו, נמצאו שני
הבתים היחידים בתי
שער ואין עירוב.
כדתנא הדר בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו אוסר, והאמצעי הזה ליה בית שמניחין בו עירוב כי צרכין בתנו עירובין שתי
חצירות, וקיימא לן כל בית שמניחין בו עירוב אין צריך ליתן פתח, נמצאו ג' הבתים וב' חצירות ויצאין בעירוב אחד של
חצר. בדיק ליה חרובה לרבנן, כלומר אם הן בקיין בהילכות עירובין. שתי חצירות ושתי חרובות של אחרים ביניהן זה בא
מחצירו דהן החרובה הסמוכה לחצירו, ונתן עירוב בחורבה (שכיחי צהלה) [האחרת], וכן בא זה מחצירו דהן החרובה
הקרובה לחצירו ונתן עירוב בחורבה האחרת קנו עירוב או לא קנו עירוב. ואמר ליה לא קני עירוב ממה נפשך, אי הני
חרובות כל חיה הויא בית שער לחצר הסמוכה לה, הנותן עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב. ויהי חרובות
בתין ניתנו נמצא כל אחד מטלטל בחורבה הסמוכה לה בבית דלא מערב, דהא (של) [כל] חד מינייהו לא יחב עירוביה אלא
בחורבה הסמוכה לחצירה. ואומינן מיכר ספיאק הוא מאי שנא מדרבא דאמר א' לשנים צאו ועירבו עליו כו'. ודחינן הכי
השתא התיב בין השמשות וספק יום וספק לילה וספק (ה)עירוב (עירוב) כשר. הא אן לתרומיהו בית שער [אן לתרומיהו
בית]. אבל לגבי האי בית שער ולגבי האי בית לא. הדרן עלך הדר

(א) חסד כאל ואל' שיהא י' יוס' אומר אין כו' י' כ"ה אומר רימונים משעים ושה וגי' ואומר כל הרמונים מאה על השכס סביב א' אפשר לומר מאה שכבר נאמר וכו' אמור מעמה ארבעה כותל ותשעים וששה נראה למחוק (ב) לפי שיגרת לשון רבינו נראה דל"ל
שמה יתמנו טפחים לא ישיא מקצת ממלנו על חלון אחד שירבענו בתוך י' לא י' יעילן לעברו כאחד שפירך הולך וכו'.